

EXPERIMENT ACCOUNTANTSOPLEIDING

Virtuele corporate à la Pauw en Witte

Gast sprekers, interviewers à la Pauw en Witteman en op acht verschillende locaties docenten en maar liefst ruim driehonderd accountancylerlingen. Nyenrode Business Universiteit deed in samenwerking met leverancier Cisco twee maanden een experiment met op afstand en dus virtuele colleges over corporate governance. “Typisch een onderwerp om interactief op te pakken.”

TEKST: RONALD BRUINS | BEELD: CORBIS

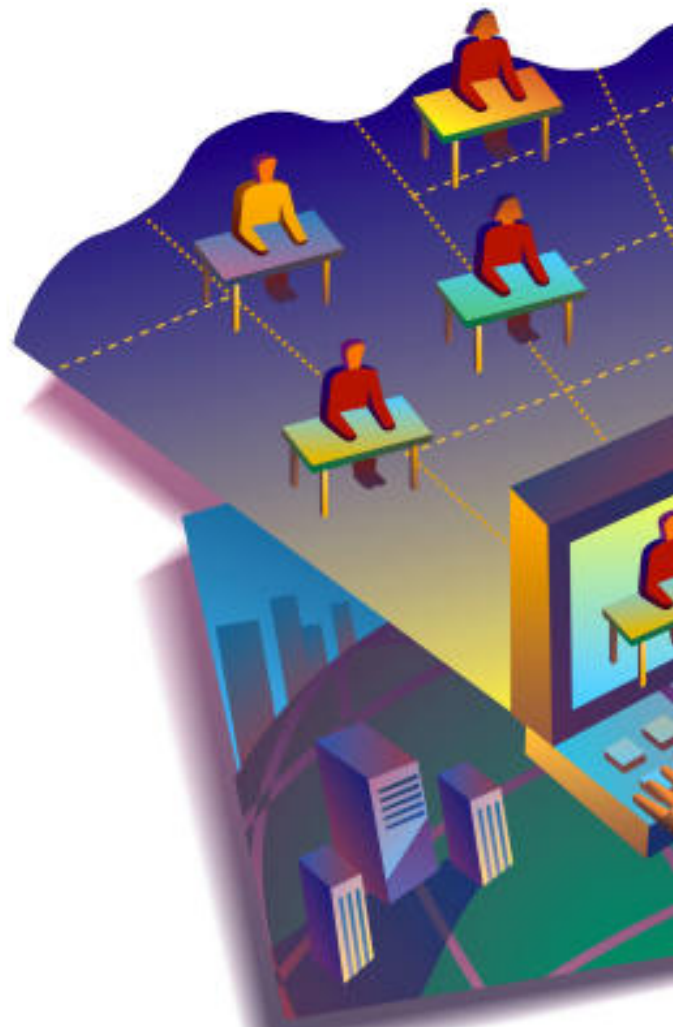
Concrete aanleiding was volgens Remko Renes (assistent professor en voorzitter van de kerngroep corporate governance) en Arthur Izeboud (lid van de kerngroep corporate governance) dat ze driehonderd studenten voor het college corporate governance niet konden huisvesten. “De grootste zaal van het gebouw op landgoed Nijenrode heeft plaats voor maximaal 280 leerlingen, die normaal gesproken dan ook nog eens uit alle windstreken van Nederland moeten komen. We konden de colleges wel opknippen, maar dat betekent dat je twee volledige programma’s moet draaien. Daarnaast zijn topsprekers zoals Jan Maarten Slagter, de directeur van de Vereniging van Effectenbezitters, lang niet altijd op twee dagen beschikbaar. We dachten daarom verder. Wat is er mogelijk wat betreft techniek en organisatie?”

DECENTRALE VERLENGSTUKKEN

Uit die brainstorm kwam de virtuele collegezaal, die volgens zowel Nyenrode als Cisco nog nooit elders zo massaal is toegepast. Renes: “Natuurlijk kun je skypen, virtueel videovergaderen en webcasten, maar een interactieve sessie met een centrale studio en acht aangeschakelde locaties die ook nog eens op elkaar reageren, is naar ons weten compleet nieuw.”

In een dergelijke setting werkt een monoloog van 2,5 uur niet, zeggen de twee. “Dit heeft weinig van doen met een traditionele setting van een hoorcollege. Dit moet, zeker omdat je aan de slag gaat met de televisiegeneratie, zo interactief mogelijk. We hadden dan ook een Pauw en Witteman-achtige dynamiek. Eerst een interview met Slagter, dan over naar locatie Zwolle, dan terug naar de centrale studio... Volgende locatie... Wie heeft er nog een vraag?”

Volgens Renes en Izeboud was het cruciaal dat er decentrale begeleiding van docenten was op de acht locaties. “Zij gaven een introductie op het thema. Kennen jullie de gast spreker? Welke vragen gaan we stellen?”

governance man

We merkten dat daardoor de vragen aan kwaliteit wonden. De docenten waren vervolgens als verlengstukken van de centrale studio. Zij leidden de discussie lokaal in goede banen.”

ROBUUSTE ACCOUNTANT

In het kader van de robuuste accountant die tegengas moet kunnen geven als dat nodig is, past volgens Renes en Izeboud het moeten presenteren voor de camera. “Leren argumenteren, in gesprek met rollenspellen, de rug recht houden, het uitwerken van cases... De accountant moet meer zijn mannetje kunnen staan. Welke argumenten gebruik ik en welke niet en hoe presenteer ik deze? Dat gaat over vaardigheden die je prima in zo'n interactief collegeprogramma kunt laten terugkomen.

'DE EENVOUDIGE LEERVORM IS HET UITSTORTEN VAN KENNIS IN EEN COLLEGE. MAAR DIT GAAT OVER HOUDING EN HOE KIJK JIJ ALS STUDENT ACCOUNTANCY AAN TEGEN DE WERELD?'

Daarnaast: het onderwerp corporate governance leent zich voor discussie. Wat is een te hoog salaris? Is Van der Hoeven gezien de omstandigheden nu echt een boef of niet? Het gaat over meer dan de juridische scheidslijnen en de argumenten zijn lang niet altijd zwart of wit. En precies over die grijstinten wilden we het in het pro-

'DE SPREKERS IN DE CENTRALE STUDIO MOETEN SCHERP ZIJN, ANDERS DUT HET PROGRAMMA IN, NET ALS OP TELEVISIE.'

gramma hebben. Daarmee hebben we het onszelf niet gemakkelijk gemaakt. De eenvoudige leervorm is het uitstorten van kennis in een college met zoveel mogelijk studenten. Maar dit gaat over houding en hoe kijk jij als student accountancy aan tegen de wereld?"

HARDWARE

In de communicatie over en weer was er ook ruimte voor stemmen per sms, vertelt Renes. "Omdat handopsteken op acht locaties tegelijk niet echt lekker werkt." Op die manier werd ook gevraagd aan de studenten wat zij van deze nieuwe manier van het geven van een college vonden. Met iets meer dan zeventig procent die deze vorm voor herhaling vatbaar vindt (zie kader), moet het virtuele collegeprogramma volgens Renes en Izeboud een vervolg krijgen. Maar tot nu toe staat een dergelijk programma nog niet in de steigers. "Het vraagt

best een flinke investering in hardware op meer locaties in Nederland, en internationaal als je het bij de internationale MBA zou willen toepassen. We zijn dan ook eerst maar eens samen met Cisco aan het uitzoeken op welke manier we deze virtuele collegezaal aan het programma van Nyenrode kunnen toevoegen."

ETIQUETTE

Was er veel voorbereiding in techniek nodig? "Nee", antwoordt Renes. "Dat viel wel mee, ook omdat dat deel door Cisco werd opgepakt. De voorbereiding zat vooral in het wennen aan de techniek, ook in gedrag en methode. Je hebt een soort college-etiquette nodig, zodat het geen kakofonie wordt van locaties die door elkaar praten. We hebben dan ook voordat de module corporate governance in deze vorm begon, eerst alle docenten eens bij elkaar geroepen, verdeeld in twee kamers met videoconferencing-apparatuur. We zijn zelf in een kamer daarnaast met een videoverbinding gaan zitten, zonder dat zij dat wisten. We vertelden dat we in Londen zaten, om eerst de techniek maar eens te oefenen. Zo kregen de docenten en wijzelf al doende ervaring."

NIET INDUTTEN

Toen het voor de echte module werd gedaan, moesten de sprekers in de centrale studio scherp zijn. "Anders dut het programma in, net zoals je dat op televisie hebt. Je stelt in feite je studenten, je kijkers, centraal. Dus neem je actualiteit mee en formeer je scherpe, journalistieke vragen." Ook decentrale docenten konden niet achterover leunen. "We konden hen elk moment erbij betrekken en dan moesten ze hun rol van activator op hun locatie weer oppakken."

In een van de sessies schoof Slagter aan, die eerst wat sceptisch tegen de virtuele colleges aan keek. "Maar eenmaal onderweg zag hij dat het werkte. Daarna kreeg hij van studenten via Twitter nog feedback en was hij helemaal overstag." Accountantskantoor Mazars stelde vorig jaar zijn apparatuur en kantoor ter beschikking voor de proef. Renes: "Daar leren wij ook van, was hun insteek. En er zitten ook lessen in onze proef voor accountantskantoren, zeker voor de wat grotere. Waarom zou je telkens je collega's vanuit het hele land naar één plaats laten komen? Gebruik die tijd efficiënter. Daarnaast kun je op deze manier seminars over een onderwerp voor je klanten geven, die die sessies ook later nog een keer kunnen terugzien." Izeboud constateert dat sommige deelnemers nog wat koudwatervrees hadden. "Accountants zijn van nature voorzichtig. Ze worden betaald om voorzichtig te zijn. Daarom waren sommigen ook huiverig voor de techniek." Maar dat mocht de pret niet drukken, aldus Renes. "Dit is zeker een toevoeging aan ons programma." □

WEBCASTS EN E-LEARNING

Hoe bereken je een voorziening latente belastingen? Voor een dergelijk onderwerp zouden Renes en Izeboud een dergelijke virtuele en vooral interactieve sessie niet gebruiken. "Daar is het veel meer één richting, zenden en uitleggen vanuit de docent, al hoewel we daar best een **webcast** van een traditionele college voor zouden kunnen gebruiken. Ook daar is het voordeel dat het college voor de student is terug te zien."

Nyenrode maakt vanaf juni wel gebruik van een **e-learning-module**. "Via die module stellen we voorafgaand aan elke collegedag vragen waardoor we precies weten met welk kennisniveau de studenten de collegezaal binnen komen lopen. In hoeverre hebben ze wat gedaan? Waar zitten nog de efficiënties? Dat is een voordeel ten opzichte van de oude situatie, waarin je slechts kon hopen dat de studenten de boeken hadden gelezen."

ZEVENTIG PROCENT STUDENTEN ENTHOUSIAST

Aan de deelnemende studenten is gevraagd wat zij vonden van de nieuwe manier van college geven.

70,7 procent wil er mee doorgaan. Belangrijkste reden is het ontbreken van reistijd (27,4 procent), gevolgd door 'de inhoudelijke interviews zijn beter' met 19,7 procent en 'zowel interactie, inhoudelijke interviews, als minder reistijd is beter' met 18,5 procent.

29,3 procent van de studenten ziet weinig in deze collegemethode. Het grootste deel van die groep (12,1 procent) vindt dat de besparing op reistijd niet opweegt tegen de voordelen van een fysieke bijeenkomst.

'JE HEBT EEN SOORT COLLEGE-ETIQUETTE NODIG, ZODAT HET GEEN KAKOFONIE WORDT.'